

Cauza C-921/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

16 decembrie 2019

Instanța de trimitere:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch (Tribunalul de Primă Instanță din Haga, sediul din 's-Hertogenbosch, Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

16 decembrie 2019

Reclamant:

LH

Pârât:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește o „cerere ulterioară” de protecție internațională în sensul articolului 2 litera (q) din Directiva 2013/32 (Directiva privind procedurile). Problema care se ridică este dacă, în cadrul unei astfel de cereri, este posibil ca pârâtul să nu ia în considerare documente a căror autenticitate nu poate fi dovedită.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Prin intermediul prezentei cereri formulate în temeiul articolului 267 TFUE, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă se poate considera că documentele a căror autenticitate nu a fost dovedită nu pot, pentru acest simplu motiv, să intre sub incidența noțiunii de „elemente sau date noi” prevăzute la articolul 40 din Directiva privind procedurile.

Întrebările preliminare

I Faptul că autoritatea decizională a unui stat membru consideră că documentele originale nu pot constitui niciodată elemente sau date noi atunci când autenticitatea acestor documente nu poate fi stabilită este compatibil cu articolul 40 alineatul (2) din Directiva privind procedurile¹ coroborat cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva privind standardele², precum și cu articolele 47 și 52 Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene? În măsura în care nu există compatibilitate, mai prezintă relevanță faptul că, în cadrul cererii ulterioare, solicitantul depune copii de documente sau documente care provin dintr-o sursă care nu poate fi verificată în mod obiectiv?

II Articolul 40 din Directiva privind procedurile coroborat cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva privind standardele trebuie interpretat în sensul că autorității decizionale a unui stat membru îi este permis ca, pentru examinarea documentelor și recunoașterea valorii probante a acestora, să distingă după cum documentele au fost prezentate în cadrul unei cereri inițiale sau al unei cereri ulterioare? Unui stat membru îi este permis ca, la prezentarea documentelor în cadrul unei cereri ulterioare, să nu mai respecte obligația de cooperare dacă autenticitatea acestor documente nu poate fi stabilită?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, articolele 18, 19, 47, 52.

Directiva 2011/95/UE (Directiva privind standardele), articolul 4.

Directiva 2013/32 (Directiva privind procedurile), considerentele (36) și (60), precum și articolele 33, 34, 40 și 42.

Dispozițiile de drept național invocate

Vreemdelingenwet 2000 (Legea din 2000 privind străinii), articolul 30a.

Vreemdelingenbesluit 2000 (Decretul din 2000 privind străinii), articolul 3.118b.

Vreemdelingencirculaire 2000 (Circulara din 2000 privind străinii), clauza C1/2.9.

¹ Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (denumită în continuare „Directiva privind procedurile”).

² DIRECTIVA 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (denumită în continuare „Directiva privind standardele”).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 L. H. (denumit în continuare „reclamantul”) este un resortisant afgan. La 8 decembrie 2015, acesta a depus o cerere de azil în Țările de Jos. În cursul procedurii de azil, el a arătat că pe durata activității sale ca șofer al unui înalt funcționar ar fi fost prins în mai multe rânduri în ambuscade de către talibani, fiind amenințat inclusiv personal. Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (secretarul de stat pentru justiție și securitate, denumit în continuare „pârâtul”) a considerat că declarațiile reclamantului privind ambuscadele sunt credibile, nu însă și cele privind amenințările individuale. Prin urmare, cererea de azil a acestuia a fost respinsă. Acțiunea formulată de el împotriva acestei decizii, precum și recursul subsecvent au fost respinse.
- 2 La 26 septembrie 2018, reclamantul a depus o „cerere ulterioară” de protecție internațională în sensul articolului 2 litera (q) din Directiva privind procedurile. Cererea inițială de azil a fost repusă în discuție în cadrul acestei noi proceduri, în același context de fapt. Reclamantul a încercat să confere din nou un caracter credibil amenințărilor individuale din partea talibanilor pe care le invocase în procedura inițială. Acesta a arătat că s-ar afla în posesia unor noi documente, printre care documente originale pe care în procedura inițială le prezentase în copie. În primul rând, acestea ar fi documente provenite de la pompierii afgani și de la ministerul pentru care reclamantul lucrase.
- 3 Conform articolului 40 alineatul (2) din Directiva privind procedurile, o cerere ulterioară este admisibilă numai dacă au apărut elemente sau date noi. În opinia pârâtului, acestea pot fi luate în considerare numai dacă s-a dovedit că documentele nou depuse sunt autentice. Prin urmare, pârâtul a dispus examinarea documentelor. Cu toate acestea, autoritatea națională solicitată să efectueze această verificare nu a avut la dispoziție materiale de referință care să îi permită să stabilească dacă documentele originale au fost întocmite de o autoritate competentă în acest scop. De asemenea, nu au putut fi stabilite nici autenticitatea și nici exactitatea conținutului. Prin urmare, pârâtul a considerat cererea de azil ca fiind inadmisibilă.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 4 Părțile au puncte de vedere diferite cu privire la aspectul dacă este posibil să nu fie luate în considerare, de la bun început, documentele originale a căror autenticitate nu a fost stabilită sau dacă trebuie să se verifice dacă documentelor le poate fi totuși recunoscută o valoare probantă în ceea ce privește caracterul credibil al unei cereri de azil în cadrul unei proceduri ulterioare.
- 5 Reclamantul susține că ar fi inechitabil ca sarcina probei privind autenticitatea documentelor originale să îi revină exclusiv lui și ca aceste documente să fie în mod automat ignorate dacă el nu ar reuși să prezinte dovezi. Documentele ar privi partea esențială a cererii de azil, iar în procedura inițială părți importante ale acestora ar fi fost considerate credibile. În plus, reclamantul ar fi indicat în scris

modul în care a intrat în posesia acestor documente și motivul pentru care acestea nu s-ar fi aflat inițial în posesia sa. Ar fi contrar dreptului Uniunii, în special principiului efectivității, ca anumite categorii de mijloace de probă să fie excluse în cadrul cererilor ulterioare.

- 6 La momentul adoptării deciziei și în memoriul său în răspuns, pârâtul a susținut doar că nu ar exista elemente sau date noi. Potrivit legislației naționale și politicii sale în vigoare de la 1 iulie 2019, pârâtul nu a oferit reclamantului posibilitatea de a-și exprima din nou, personal, punctul de vedere. Pârâtul nu a luat în considerare conținutul și valoarea probantă a documentelor, după cum nu a luat în considerare nici împrejurarea că cererea de azil a reclamantului fusese apreciată ca fiind în mare parte credibilă în cadrul procedurii inițiale. Abia în ședință, pârâtul a adoptat o poziție, cu titlu subsidiar, în ceea ce privește conținutul și valoarea probantă a documentelor, ca răspuns la discuțiile privind poziția sa. Întrebarea preliminară privește punctul de vedere principal potrivit căruia există elemente noi numai dacă autenticitatea documentelor ar putea fi dovedită.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 7 Potrivit indicațiilor instanței de trimitere, în conformitate cu jurisprudența constantă a secției de contencios administrativ a Raad van State (denumită în continuare „secția”) – cea mai înaltă instanță administrativă neerlandeză în materie de străini – , printre altele, din anul 2015, nu există elemente sau date noi atunci când autenticitatea documentelor prezentate de un străin nu poate fi dovedită. În această situație, străinul ar suporta el însuși sarcina probei. Pârâtul ar putea veni în ajutorul unui străin dispunând verificarea autenticității documentelor, fără ca acest lucru să modifice totuși în vreun fel propria sa răspundere. De asemenea, în 2018, secția a decis că Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare „CEDO”) din 19 ianuarie 2016, M. D. și M. A. împotriva Belgiei (ECLI:CE:ECHR:2016:011J9JUD005868912), nu ar aduce atingere acestei constatări.
- 8 În schimb, potrivit instanței de trimitere, din Hotărârea M. D. și M. A. împotriva Belgiei reiese că pârâtul trebuie să examineze cu atenție și cu prudență o eventuală încălcare a articolului 3 din CEDO și că excluderea documentelor fără verificarea autenticității, a relevanței și a forței probante constituie o abordare prea formalistă. Făcând trimitere la jurisprudența citată mai sus a secției, pârâtul susține că nu ar fi încălcat articolul 3 din CEDO, întrucât ar fi dispus examinarea documentelor, acest lucru nefiind totuși suficient în opinia instanței de trimitere. În acest caz este vorba, de asemenea, de o abordare formalistă în scopul de a nu lua în considerare conținutul documentelor numai pentru motivul că, în urma unei examinări, nu s-ar putea stabili autenticitatea lor.
- 9 Chiar dacă autenticitatea documentelor în cauză nu ar putea fi stabilită, în baza Hotărârii M. D. și M. A. împotriva Belgiei, pârâtul ar fi obligat să țină seama de natura acestora, de modul în care reclamantul a ajuns în posesia lor și de relevanța

documentelor pentru cererea de azil. Ținând seama de ansamblul acestor factori în contextul incertitudinii privind autenticitatea, valoarea probantă a documentelor ar putea fi examinată cu atenție, răspunzând astfel la întrebarea referitoare la existența unor fapte și a unor împrejurări noi.

- 10 Din alte hotărâri ale CEDO ar reieși, de asemenea, că atunci când un străin ar manifesta temeri cu privire la încălcarea articolului 3 din CEDO, ar fi necesară utilizarea documentelor disponibile și luarea în considerare a conținutului lor³. Aceste hotărâri ar fi fost pronunțate în cauze care ar fi privit întotdeauna cereri inițiale. Cu toate acestea, din modul de redactare a hotărârilor nu ar reieși că motivele s-ar raporta exclusiv la obligațiile statelor membre în cadrul cererilor inițiale. Dimpotrivă, s-ar părea că CEDO ar fi formulat principii generale de examinare a documentelor prezentate de solicitanți privind protecția internațională, în vederea stabilirii caracterului credibil al cererii de azil a acestora. Astfel, ar rezulta, de asemenea, că statele membre ar trebui să se asigure că străinii care ar trebui să își justifice temerea privind încălcări ale drepturilor omului nu vor fi supuși unor cerințe prea ridicate. Statele membre ar fi obligate să țină seama de situația în care se află acești străini.
- 11 În aceste condiții s-ar ridica problema privind modul de interpretare a noțiunii „elemente sau date noi” prevăzute la articolul 40 din Directiva privind procedurile. Mai multe dispoziții ale Directivei privind procedurile ar include noțiunea „element” fără a o defini. Anumite dispoziții fac trimitere la definiția noțiunii „elemente” prevăzute la articolul 4 din Directiva privind standardele în care se arată că sub incidența acestora ar intra „informațiile” furnizate de solicitant. Instanța de trimitere consideră că această definiție prezintă relevanță și pentru interpretarea noțiunii „element” prevăzute la articolul 40 din Directiva privind procedurile. Articolul 4 din Directiva privind standardele nu ar face distincție între elementele din procedurile inițiale și elementele din procedurile ulterioare. De asemenea, nu s-ar putea susține nici că doar documentele a căror autenticitate poate fi dovedită ar putea constitui un element.
- 12 Pentru prezenta cerere de decizie preliminară ar prezenta relevanță ca Directiva privind procedurile și Directiva privind standardele să fie interpretate în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În cazul în care nu ar fi necesară verificarea conținutului documentelor originale numai pentru motivul că autenticitatea lor nu ar putea fi stabilită, acest lucru ar putea fi contrar dreptului de azil, principiului nereturnării și dreptului la o cale de atac efectivă în temeiul articolelor 18, 19 sau 47 din cartă. În interpretarea acestor dispoziții ar trebui să se țină seama de articolele 3 și 13 din CEDO, astfel cum ar rezulta din articolul 52 alineatul (3) din cartă.

³ A se vedea de exemplu Hotărârea CEDO din 18 decembrie 2012, F. N. împotriva Suediei, ECLI:CE:ECHR:2012:1218JUD002877409, Hotărârea CEDO din 18 noiembrie 2014, M. A. împotriva Elveției, ECLI:CE:ECHR:2014:1118JUD005258913, și Hotărârea CEDO din 2 octombrie 2012, Singh împotriva Belgiei, ECLI:CE:ECHR:2012:1002JUD003321011.

- 13 În măsura în care ar fi necesar să se examineze existența unor elemente sau date noi în temeiul articolului 40 alineatul (2) din Directiva privind procedurile în același mod precum în jurisprudența CEDO citată, ar fi contrar dreptului Uniunii ca documentele originale să nu fie luate în considerare, fără a ține seama de natura lor, de modul de obținere și de relevanța pentru cererea de azil.
- 14 Instanța de trimitere solicită, de asemenea, să se stabilească dacă pentru examinarea documentelor este justificat să se facă distincție după cum documentele originale sunt prezentate în cadrul unei cereri inițiale sau în cadrul unor cereri ulterioare. În practica neerlandeză actuală, documentele a căror autenticitate nu este stabilită nu ar fi luate în considerare decât în cadrul unei cereri inițiale. Într-o procedură ulterioară de azil, incertitudinea cu privire la autenticitatea în sine ar constitui deja un motiv pentru a concluziona că nu ar exista elemente sau date noi, ceea ce ar conduce la inadmisibilitatea cererii. Inclusiv prezentarea unei copii sau a unui document a căror origine nu ar putea fi dovedită ar conduce în mod automat la inadmisibilitate în această situație.
- 15 Instanța de trimitere manifestă îndoieli cu privire la compatibilitatea practicii menționate cu dreptul Uniunii. Astfel, nu ar fi exclus ca informațiile a căror origine nu ar putea fi verificată sau care provin din copia unui document să poată fi totuși examinate și incluse în examinarea cererii ulterioare ca informații obiective. În plus, politica pârâtului de a nu lua în considerare, în cadrul unei astfel de cereri, documente originale a căror autenticitate nu ar fi fost stabilită ar avea drept consecință posibilitatea luării unei decizii fără ca solicitantul de azil să fie ascultat și fără a fi necesar ca pârâtul să prezinte observații cu privire la natura, relevanța sau modul de obținere a documentelor.
- 16 Secția nu s-ar fi pronunțat niciodată în mod clar cu privire la aspectul dacă dreptul Uniunii ar fi încălcat atunci când o cerere ulterioară ar fi considerată inadmisibilă numai pentru motivul că autenticitatea documentelor originale prezentate nu ar putea fi stabilită. De asemenea, nu s-ar fi pus nici problema dacă ar fi admisibil ca un străin să nu fie ascultat în cazul neluării în considerare a acestor documente. Secția s-ar fi limitat întotdeauna la a constata că lipsa de credibilitate a cererii de azil ar fi fost deja dovedită cu ocazia procedurii de azil anterioare și că acest aspect s-ar regăsi în poziția pârâtului referitoare la documentele originale a căror autenticitate nu ar fi stabilită. Secția nu ar fi verificat nicidecum dacă noțiunea „elemente sau date noi” ar trebui interpretată într-un sens atât de strict încât să nu fie niciodată necesară includerea unor astfel de documente în această definiție și, prin urmare, să fie posibilă neluarea în considerare a acestora. În consecință, aceasta nu și-ar fi motivat suficient constatarea potrivit căreia ar fi posibilă neluarea în considerare a documentelor a căror autenticitate nu ar putea fi dovedită.
- 17 Întrucât cea mai înaltă instanță administrativă nu s-a pronunțat până în prezent cu privire la noțiunea „elemente sau date noi”, instanța de trimitere solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) să stabilească dacă această definiție trebuie interpretată într-un sens atât de strict încât documentele

originale a căror autenticitate nu a fost stabilită să nu între în sfera acestei definiții. Jurisprudența anterioară a Curții, precum și articolul 40 din Directiva privind procedurile și articolul 4 din Directiva privind standardele nu ar conține clarificări în această privință.

- 18 Instanța de trimitere mai arată că cererile ulterioare ar putea avea mai puține șanse de reușită dacă, în vederea susținerii cererii sale ulterioare, străinul aflat în țara în care solicită protecție ar trebui să obțină *a posteriori* documente autentice. Nu ar putea fi de așteptat nici ca un străin să își poată motiva atât de bine cererea ulterioară numai pe baza declarațiilor sale, astfel încât acesta să poată beneficia totuși de protecție. Astfel, din partea unui străin s-ar aștepta ca acesta să facă o declarație completă în cadrul procedurii inițiale și totodată să fie în măsură să facă acest lucru. În acest context, instanța de trimitere subliniază că în Țările de Jos s-ar putea renunța în prezent la ascultarea străinului, în măsura în care o cerere ulterioară s-ar întemeia numai pe documente a căror autenticitate nu ar fi stabilită. Prin urmare, este posibil ca străinul să nu mai beneficieze nici măcar de posibilitatea de a stabili caracterul credibil al cererii sale cu ajutorul declarațiilor.
- 19 În aceste condiții, instanța de trimitere propune Curții să răspundă la întrebările preliminare după cum urmează:
- I Statelor membre nu le este permis să prevadă că documentele originale nu pot constitui elemente sau date noi în temeiul articolului 40 alineatul (2) din Directiva privind procedurile pentru simplul motiv că autenticitatea acestor documente nu a fost stabilită. Statelor membre nu le este permis să prevadă că verificarea conținutului documentelor nu va avea niciodată loc pentru simplul motiv că este vorba despre o copie sau că documentul provine dintr-o sursă care nu poate fi verificată în mod obiectiv.
- II Statelor membre nu le este permis ca în cadrul examinării și evaluării documentelor să facă o distincție după cum acestea sunt prezentate în cadrul unei cereri inițiale sau al unei cereri ulterioare. Toate documentele prezentate trebuie, în principiu, să fie incluse în examinarea aspectului dacă un solicitant îndeplinește condițiile necesare pentru a fi recunoscut ca persoană care are dreptul la protecție internațională în temeiul Directivei 2011/95/UE, chiar și în cazul prezentării unor documente în cadrul unei cereri ulterioare. În privința cererilor ulterioare, statul membru nu poate să prevadă că sarcina probei autenticității documentelor originale va fi suportată întotdeauna, în întregime, de către solicitant, ci, în anumite condiții, statul membru trebuie, de asemenea, să respecte obligația de cooperare, ținând seama de natura și de conținutul documentelor și de declarațiile privind modul de obținere, verificând astfel dacă acestea trebuie luate în considerare ca început de dovadă.